
Jak założyć działalność gospodarczą?

Wśród najczęstszych powodów dlaczego osoby decydują się na prowadzenie własnej firmy jest niezależność, możliwość realizacji własnych koncepcji i osiągania wyższych dochodów. **Zakładając działalność sami decydujemy o czasie pracy, wyborze współpracowników czy miejscu pracy.** Co ważne wiek, płeć czy pochodzenie nie mają znaczenia. Nawet brak pieniędzy nie jest zasadniczą przeszkodą w podjęciu działalności gospodarczej.

Jednakże prowadzenie działalności wiąże się również z **dużym ryzykiem** związanym w szczególności z brakiem regularnego oraz stabilnego dochodu, szczególnie w pierwszej fazie rozwoju firmy. Należy pamiętać, że własna firma wiąże się z **koniecznością stałego uczenia się i poszukiwania nowych rozwiązań, klientów.** Dodatkowo działalność to nieograniczony czas pracy, co najczęściej oznacza bardzo długie godziny pracy.

Jeśli przeanalizujemy wszystkie wady i zalety prowadzenia działalności gospodarczej ważne jest zastanowienie się nad wyborem formy prawnej. W Polsce możliwe jest prowadzenie firmy w poniższych formach.

Formy prowadzenia firmy

Spółki kapitałowe:

- **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

Zalety: ograniczona odpowiedzialność wspólników, możliwość zaangażowania znacznego kapitału - wspólnicy mają znaczny wpływ na działalność firmy, możliwość prowadzenia w tej formie praktycznie wszystkich rodzajów przedsiębiorstw. Spółkę z o.o. mogą zakładać obcokrajowcy.

Wady: Koszty aktu notarialnego, wpisu do rejestru handlowego (500 zł) i jego ogłoszenia (100 zł). Obowiązkowy kapitał zakładowy (co najmniej 5 000zł). Wymóg prowadzenia pełnej księgowości i badania sprawozdań. Podwójne opodatkowanie dochodów.

- **spółka akcyjna**

Zalety: możliwość pozyskiwania kapitału na rynku kapitałowym poprzez emisję akcji czy obligacji, łatwość kumulacji kapitału. Brak odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki, wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki, tylko sama spółka swoim majątkiem.

Wady: Wysoki nominalny kapitał zakładowy-100 tysięcy PLN, brak wpływu na działalność spółki przez mniejszych akcjonariuszy, konieczność założenia rady nadzorczej, niezależnie od ilości akcjonariuszu, konieczność prowadzenia pełnej księgowości.

Spółki osobowe

- **spółka jawna**

Zalety: możliwość reprezentowania spółki przez każdego wspólnika, rozłożenie ryzyka finansowego na wszystkich wspólników, swoboda w formułowaniu treści umowy spółki, możliwość wyłączenia biznesu spod działania podatku VAT przy niskich obrotach.

Wady: Odpowiedzialność cywilna wspólników wobec osób trzecich, która rozciąga się na cały majątek wspólników i ich rodzin, finansowanie, które jest ograniczone wniesionymi wkładami wspólników, wymóg koncesji - w szczególnych przypadkach.

- **spółka partnerska**

Zalety: możliwość ograniczenia odpowiedzialności każdego wspólnika jedynie do jego własnych działań, możliwość złączenia pomysłów i kapitału wielu osób, możliwość korzystania z prostszych, zryczałtowanych form opodatkowania.

Wady: Spółkę mogą założyć wyłącznie osoby wykonujące wolne zawody: adwokata, aptekarza, architekta itp. Koszty aktu notarialnego (koszt według taksy notarialnej), wpisu do rejestru handlowego i jego ogłoszenia. Wymóg prowadzenia pełnej księgowości, konieczność sporządzenia umowy w postaci aktu notarialnego.

- **spółka komandytowa**

Zalety: Możliwość ograniczenia odpowiedzialności niektórych wspólników. Prostsze zryczałtowane form opodatkowania. Zarówno komplementariusz, jak i komandytariusz rozlicza się z Urzędem Skarbowym za pomocą PIT. W odniesieniu do podatku VAT podatnikiem jest spółka. Skala działalności spółki komandytowej nie jest ograniczona ilościowo.

Wady: Pełna, solidarna choć subsydiarna odpowiedzialność niektórych wspólników za zobowiązania spółki. Koszty aktu notarialnego (koszty według taksy notarialnej), wpisu do rejestru handlowego (koszt 1 000 zł) i jego ogłoszenia (500 zł). Wymóg prowadzenia pełnej księgowości.

- **spółka komandytowo-akcyjna**

Zalety: akcjonariusz- wyłączenie odpowiedzialności za zobowiązania spółki, komplementariusz- decydujący wpływ na działania spółki bez konieczności uczestniczenia w pokryciu kapitału zakładowego. Możliwość sfinansowania kapitałochłonnych pomysłów, na realizację których pomysłodawca nie ma środków i zaprasza do finansowania grupę osób (akcjonariuszy). Posiadanie firmy chronionej przez prawo.

Wady: Wysoki minimalny kapitał zakładowy (50.000zł), wymóg prowadzenia pełnej księgowości. Koszty aktu notarialnego (opłata taksa notarialna), wpisu do rejestru handlowego (1000 zł) i jego ogłoszenia (od statutu należy zapłacić podatek od czynności cywilno-prawnych 1% wartości kapitału zakładowego).

Indywidualna działalność gospodarcza

Zalety: Brak uciążliwych formalności przy zakładaniu. Nie ma wymogów kapitałowych. W największym stopniu umożliwia samodzielne działanie i zarządzanie. Nieskomplikowany sposób likwidacji.

Wady: Odpowiedzialność całym majątkiem osobistym, również wspólnym majątkiem małżonków, za zobowiązania firmy, trudność w pozyskaniu kapitału na rynku kapitałowym. Konieczność opłacania zryczałtowanych składek ZUS bez względu na dochody.

Spółka cywilna

Zalety: Szybka procedura założenia - wystarczy zawrzeć umowę spółki. Niskie koszty rejestracji

spółki. Brak wymogu minimalnego kapitału założycielskiego. Możliwość wyboru ryczału jako formy opodatkowania. Odpowiedzialność za zobowiązania przez wszystkich wspólników.

Wady: wspólnicy nie mogą zawierać umów ze spółką. W przypadku zwiększenia rozmiaru firmy musi być przekształcona w spółkę jawną lub sp. z o.o.. Osobista odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki.

Biznes Plan

Przy zakładaniu firmy, ważne jest abyśmy posiadali jasno sprecyzowany opis przedsięwzięcia. W tym celu warto posłużyć się Biznes Planem.

Biznes Plan to fundament opisujący przedsięwzięcie gospodarcze, które chce się zrealizować w przyszłości, wraz z analizą i oceną wszystkich zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań mających wpływ na jego powodzenie. Dobry biznes plan to połowa sukcesu.

Dokument powinien zawierać w szczególności:

- 1. Informacje ogólne** - przedmiot działalności, miejsce itp.
- 2. Analizę SWOT** - w której należy określić słabe i mocne strony działalności oraz wskazać szanse i zagrożenia.
- 3. Cele** przedsiębiorstwa - należy określić zarówno cele krótkoterminowe jak i długoterminowe.
- 4. Plan marketingowy** - gdzie określa się oferowany produkt i jego cenę, wskazuje odbiorców oraz konkurencję. W tym punkcie należy również uwzględnić ewentualne działania promocyjne.
- 5. Plan działalności operacyjnej** - w tym punkcie należy wskazać technologię, potrzebne nakłady inwestycyjne, źródła finansowanie, plan ilości produkcyjnej oraz zaopatrzenie w niezbędne materiały.
- 6. Plan zatrudnienia** - w tym miejscu opisać należy ile osób i z jakimi kompetencjami chcemy zatrudnić. Dodatkowo określamy w tym punkcie poziom płac.
- 7. Harmonogram działań** - zawierający opis kluczowych zadań/celów, wraz z terminami ich realizacji.
- 8. Plan finansowy** - który w szczególności powinien zawierać plan rachunku wyników oraz planu przepływów pieniężnych.

Zestawienie tych wszystkich informacji pozwoli dokonać rzetelnej oceny szans powodzenia przedsięwzięcia.

-

Założenie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne lub w formie spółki jawnej może odbywać się w sposób tradycyjny - osobistej wizyty w Urzędzie Gminy/ Miasta lub za pomocą internetu- wypełnienie formularza na stronie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej www.prod.ceidg.gov.pl. Na stronie oprócz możliwości otworzenia działalności gospodarczej zamieszczonych jest dużo przydatnych informacji - chociażby obowiązujące przepisy czy baza przedsiębiorców. Dodatkowo autorzy strony opracowali filmy instruktarzowe dotyczące zakładania działalności. Filmy udostępniane są na kanale użytkownika CEiDG na www.youtube.pl.

Na wspomnianej stronie zamieszczona jest dokładna instrukcja wypełniania wniosku. Jeśli informacje, które udostępniają autorzy okażą się niewystarczające warto udać się w celu założenia działalności do urzędu. Osobista wizyta w Urzędzie ma tę zaletę, że urzędnik rozwieje ewentualne wątpliwości i pomoże wypełnić formularz.

W przypadku pozostałych form prowadzenia działalności gospodarczej wymagana jest rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Zgłoszenia dokonać należy w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia działalności podmiotu. W przypadku zgłoszenia działalności do KRS jest możliwość skorzystania z formularza internetowego dostępnego na stronie: www.ems.ms.gov.pl lub konieczna jest wizyta w Sądzie Rejonowym. Wraz z wnioskiem o wpis w rejestrze przedsiębiorców wnioskodawca składa: wniosek o wpis do rejestru REGON, zgłoszenie płatnika składek ZUS, zgłoszenie identyfikacyjne NIP. Sąd Rejonowy przesyła powyższe wnioski i zgłoszenia, odpowiednio do właściwego urzędu statystycznego i skarbowego. Poniżej prezentujemy rodzaj ewidencjonowania działalności w zależności od rodzaju podmiotu, który ją prowadzi.

Podmiot	Rodzaj ewidencji	Wniosek/Wnioski
Spółka jawna	KRS, rejestr przedsiębiorców	KRS-1, osobno wnioski do ZUS, US, GUS.
Spółka partnerska		
Spółka komandytowa		
Spółka komandytowo – akcyjna		
Spółka z o.o.		
Spółka akcyjna		
Stowarzyszenie	KRS - rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	
Osoba fizyczna - przedsiębiorca	CEIDG	CEIDG-1, ZUS-ZUA/ZZA
Spółka cywilna	CEIDG	CEIDG-1, ZUS-ZUA/ZZA

Przy zakładaniu działalności należy również pamiętać, że choć wykonywanie działalności jest wolne i równe dla wszystkich, istnieją profesje, w których prowadzenie przedsiębiorstwa wymaga uzyskania **pozwoleń i koncesji**.

Wśród działalności które wymagają posiadanie koncesji są firmy zajmujące się min.:

1. poszukiwaniem, rozpoznawaniem złóż węglowodorów oraz kopalin stałych,
2. wytwarzaniem i obrotem materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją,
3. wytwarzaniem, przetwarzaniem, magazynowaniem paliwami i energią,
4. ochroną osób i mienia,
5. przewozem lotniczym,
6. powszechnianiem programów radiowych i telewizyjnych,
7. prowadzeniem kasyna gry.

Dodatkowo istnieją branże wymagające:

- 1.** zezwoleń, licencji lub zgody (detektyw, taksówkarz, syndyk),
- 2.** wpisu do rejestru w połączeniu z posiadaniem odpowiednich kwalifikacji zawodowych, wykształcenia (np. zawody prawnicze, doradztwa podatkowego, księgowe).

Poza działalnością koncesyjną istnieją branże, w których prowadzenie działalności stanowi działalność regulowaną, prowadzoną jednak bez zezwolenia lub licencji.

Należy pamiętać, że zgodnie z I fazą deregulacji, Ministerstwo Sprawiedliwości proponuje ułatwienie lub wolny dostęp do 49 profesji.

Reasumując sam proces założenie działalności jest krótki i nie wymaga od nas większego zaangażowania. Należy jednakże przed rozpoczęciem działalności gospodarczej dokładnie przeanalizować sam pomysł działalności, gdyż ma to wpływ na powodzenie przedsięwzięcia i wysokość przyszłych dochodów.

Podczas zakładania działalności i w kolejnych fazach jej rozwoju warto korzystać z takich źródeł jak: www.ceidg.gov.pl; www.finance.mf.gov.pl; www.nawigator.um.warszawa.pl.

Artykuł pochodzi z [*Biuletynu „Fundusze Europejskie na Mazowszu”, nr 2/2014.*](#)